

به نام خدا

مهرانه

م. صادقی زاده

انتشارات آیتا

۱۳۹۰

صادقی زاده، م. ۱۳۷۱ -	:	سشنانه
مهرانه / م. صادقی زاده.	:	عنوان و نام پدیدآور
مشهد: آیتا، ۱۳۹۰.	:	مشخصات نشر
۱۱۲ ص.	:	مشخصات ظاهری
۹۹-۰۱۷-۹۲۰-۶۰۰-۹۷۸-۲۴۰۰۰ ریال	:	شابک
فیفا	:	وضعیت فهرست نویسی
شعر فارسی - قرن ۱۴	:	موضوع
۱۳۹۰ ۴۱۷م۹ / الف / PIR۸۱۳۱	:	رده بندی کنگره
۸۶۱/۶۲	:	رده بندی دیویی
۲۶۳۱۱۶۴	:	شماره کتابشناسی ملی
۱۳۹۰/۱۰/۲۶	:	تاریخ درخواست
۱۳۹۰/۱۱/۰۳	:	تاریخ پاسخگویی
۲۶۳۰۳۲۵	:	کد پیگیری

آدرس: مشهد - بلوار شهید مطهری شمالی - مطهری ۶۴ - پلاک ۲۵
 تلفن: ۰۹۱۵۷۰۰۱۰۳۰ - ۰۹۱۵۷۵۹۸۳۰۹ - ۰۷۳۱۳۶۷۷-۵۱۱
 پست الکترونیک: aeeta_nashr@yahoo.com

نام کتاب: مهرانه

شاعر: م. صادقی زاده

ویراستار ادبی: عادلہ قاسمی

تایپ، صفحه آرایی و طرح جلد: سمیرا حسین پور

ناشر: آیتا

قطع: جیبی وزیری

چاپ: اول - ۱۳۹۰ - چاپ روشن

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۰۱۷-۰۰۹

قیمت: ۲۴۰۰۰ ریال

«مختصری درباره شعر هایکو»

کوتاه ترین و موجز ترین شعر غنایی در ادبیات ژاپن است. این نوع شعر در اصل روی هم از هفده جا تشکیل می شود و برخورد آنی شاعر را با شیئی یا منظره ای طبیعی و حتی پیش پا افتاده منعکس می کند.

شاعر با دیدن شیئی یا صحنه ای خاص دفعتاً به تجربه ای شهودی دست می یابد و به ادراکی عمیق از هستی و جان آن شی یا صحنه می رسد.

هایکو رابطه ی تنگاتنگی با آئین دین در فرهنگ

خاور دور و ژاپن دارد. دین نوعی تربیت ذهنی

است که به موجب آن انسان به نوعی اشراق

و ادراک عمیق شهودی نسبت به هستی

می رسد که فارغ از معیارهای عقل و منطق

عادی عمل می کند و از درون انسان بصیر

بر می جوشد و بر می شکفتد.

هایکو این تجربه‌ی شهودی را به گونه‌ای فشرده و با همان کیفیت لحظه‌ای و زود گذرش در تصویری که ارائه شده، متجلی می‌سازد. ویژگی عمده‌ی شعر هایکو اجتناب آن از مجاز است، تصاویر هایکو بدون استفاده از عناصر مجازی مثل تشبیه، استعاره، نماد، و سایر مجازها تنها با توصیف عینی ساخته می‌شود. کار شاعر آنست که چند عکس را طوری کنار هم قرار می‌دهد که

از برخورد آنها تصویری از یک تجربه روحانی را خلق می‌کند. از حیث تاریخی، نخستین هایکوهای

ژاپنی از قرن سیزدهم میلادی بر جا مانده است و از شاعری به نام فوجیوارا نوسه ئی به عنوان اولین هایکوسرا نام برده شده است.

اما مشهورترین هایکوسرایان ژاپن

ماتسونه باشو، شاعر قرن هفدهم؛

تانی گوچی بوسون، قرن هجدهم؛

وایسا، اواخر قرن هجدهم و اوائل قرن نوزدهم بوده‌اند. در شعر کلاسیک فارسی و در سبک خراسانی دوبیتی‌های توصیفی یافت می‌شود که دکتر «سیروس شمیسا» آنها را شعر «لحظه‌ها و نگاه‌ها» می‌نامد و قابل مقایسه با هایکو می‌خواند. در این گونه اشعار مطلب خاصی بیان نمی‌شود بلکه نگاه خاص خود را به یکی از اجزای طبیعت که در لحظه‌ای خاص کشف کرده است به کمک تشبیه به خواننده منتقل می‌کند.

مثل قرار گرفتن قطره‌ی باران بر برگی یا سرگردانیش.

اما علی رغم شباهت‌هایی چند میان شعر لحظه‌ها و نگاه‌ها با هایکو تفاوت عمده این

دو نوع شعر در آن است که در شعر

لحظه‌ها و نگاه‌ها از تشبیه به عنوان رکنی

اساسی برای تصویرگری استفاده می‌شود.

حال آن‌که ویژگی هایکوبی نیازی از هر گونه مجاز است.

از این رو نسبت دادن چنین شباهتی بیشتر بر مبنای شباهت‌های ظاهری است نه ویژگی‌های تصویرگری در این دو نوع شعر. لذا آن چه در این مختصر شعر آوردیم چکامه‌ای بود از وسعت بی‌نهایت صنعت شعر و امیدوارم به کوتاه سخن عنایت کرده و برای رشد و آگاهی هر چه بیشتر به کتاب‌های مربوط به این شعر بالاخص «کتاب فرهنگ اصطلاحات ادبی» تالیف سیما داد صفحه‌های ۵۳۱ به بعد مراجعه نمایید.

در پایان از کلیه صاحبان اندیشه و شاعران فرهیخته پیشاپیش تشکر می‌کنم که با مطالعه این کتاب موجز مرا از راهنمایی‌های صادقانه و دلسوزانه خود محروم نسازند.

سیده زینب هاشمی

